

delny v Galt, Ont., pracují ve dne v noci. Továrna na pletené zboží v Shenectady, N. Y., pracuje přes čas do 9 hodin. Továrny F. Mulhauser & Co. a Collins, Taylor & Co. v Clevelandě, pracují obě přes čas. Turner Worsted Co. v Clevelandu pracuje plnou dobu. Nová továrna na punčochy otevřena byla v Dover, N. J. Pádelna ve Wales, Mass., pracuje plný čas. Pádelna ve Woonsocket, R. I., počala pracovat přes čas do 9 hodin ve v. ech oborech. Továrna na pletené zboží v Reading, Pa., pracuje dvojnásobný čas se zvláštním počtem dělníků. V továrně na pletené zboží v Richfield Springs, N. Y., rozmnoženy byly stroje i počet dělnictva.

V Rockville, Conn., přestalo se pracovat v Leeds Mill. V pádelně v Newcastle, Del., byla nedávno práce zastavena, by mohly se kotle opravit. Vlněná pádelna ve Warren, Mass., stojí následkem polámaní parostroje. Vlněná pádelna v Clarksburg, pracuje kratší čas než dříve, následkem místních přelín. Vlněná pádelna v Zanesville, O. zastavila práci následkem opravování stroje. The Underhill Mfg. Co. v Nutley, N. J., odhodlala se k zanechání obchodu.

V Chester, Pa., bude zřízena továrna na punčochy. Ve Philadelphii mluví se o zřízení nové továrny na koberce na rohu 2. ul. a Allegheny ave. nákladem \$70,000. Racinská továrna na pletené zboží zřídí v Stevens Point, Wis., odvětví svého obchodu. V Topeka, Kans., zřizuje se nová vlněná pádelna. V Presque Isle, Maine, jedná se o zřízení nové vlněné pádelny. Ve Fort Wayne, Ind., přikročí se co nejdříve ku zřízení nové továrny na pletené zboží. V York, Pa., bude se stavěti nová továrna na pletené zboží. V Detroit bude stavěti novou továrnu na pletené zboží společnost, mající jeden milion kapitálu. V East Brookfield Mass., zřizuje se vlněná pádelna v budově, kde dříve byla Bedford Yarn Co. Bývalá továrna na pletené zboží v East Killingly, Conn., byla prodána a zřízena bude z ní vlněná pádelna.

Ve vlněné pádelně v Hinsdale, N. H., zvýšena byla mzda dělníkům na dřívější míru. Dělníkům ve vlněné pádelně v Munson, Mass., zvýšena bude mzda 6 1/4 proc. V pádelně na látky společnosti F. A. Bochman & Co. na 2. ul. ve Philadelphii, zastavena byla práce následkem toho, že firma odepřela zvýšení mzdy o 10 proc.

To jsou zprávy za jeden týden a co tu sledujeme? Nalezáme, že v 31 případech oznamuje se práce plný čas, aneb přes čas neb rozšíření závodů. Deset dalších jsou zvěsti o nových podnikách, buď obmyšlených aneb již v proudě. Naproti těmto 41 zprávám o prosperování, podává se 6 zpráv o zastavení továren, z nichž však ve 4 případech zastavena byla práce následkem nehody, neb podniknutých oprav a pouze jen ve dvou případech sděluje se zastavení práce, o němž souditi možno, že by snad příčinou jeho mohlo být neprospívání podniku. Konečně 3 zprávy týkají se mzdy a sice 2 z nich sdělují o zvýšení a třetí o stávkě následkem odepření zvýšení mzdy. To jest obraz, jakýž poskytuje nám průmysl pádelnický a jestliže slepý z něho nemůže se poznati rozvoj oboru toho, pak jest to dojmota slepec duševní i tělesný. A podobně jako v oboru tom jeví se čilost ve všech oborech jiných. Toho nejlepší důkazem jsou zprávy z "clearing housů", kteréž nám podávají důkaz o stavu obchodu letošního roku v porovnání s loňským. Podle těchto výkazů byl peněžní obrát v clearing housech po něko-

lik minulých týdnů, počítaje za týden končící v dnech níže uvedených jak následuje:

Týden končící	Obrot peněz	Změna proti loňskému o proc.
4. list.	\$1,216,346,718	22.2
11. Hjna	1,193,497,468	20.9
18. Hjna	1,303,923,884	25.2
25. Hjna	1,307,907,189	32.0
1. Hjna	1,398,840,936	32.5
8. Hjna	1,218,223,981	36.1

Z těchto čísel jde patrně na jevo, že obrát peněžní v celé zemi a tedy i obchod jest skoro o jednu třetinu větší než byl před rokem. Však to nevadí falešným prorokům, aby tuto zjevnou a dokázanou pravdu obraceli v lež. Proto jsou falešnými proroky!

Něco pro zasmání.

V Clevelandě "Volnost" ze dne 2. list. čteme pod oblahevkou: "Tak brzo?" následující: "V listopadovém vydání 'Organu Bratrstva Č. S. P. S.' nalezáme tuto redakční notičku:

V prvním záchvatu texasské horečky kolem 40 západních řádů opustilo naši jednotu. Byly unášeny touhou po něčem novém. Už ale nyní mnozí bratři poznávají, že se ukvapili v jednání svém a tu "novotu" by raději neviděli. Nevíme, jakého náhledu je ct. Hl. úřadovna v otázce o návratu těchto z přenášlosti vystoupilých bratří do jednoty, my jsme však toho mínění, že by se v tomto případě, z pouhého nedorozumění vzniknuvším, měla přisnost stanov odložit stranou a bratři návratu si přející měli by beze všech okoliků zpět do jednoty přijati býti a nepochybuje, že podobné jednání úřadovny by celým bratrstvem bylo schváleno a došlo uznání.

"Tedy rozkol mezi rozkolníky! To nepřekvapuje, však překvapuje, že mezi odtrženci došlo k roztržce tak brzo, že novoty sestávající v placení úmrtních rozpočtů dle stáří, nabažili se po několika měsících ti, kteří dokazovali, že jedině ona je bezpečným základem nejsilnější a nejpokročilejší české jednoty.

"Co se týče mínění redakce 'Organu', že roztržka, vrcholivší v odštěpení, vznikla z pouhého nedorozumění, tomu odpíráme. Byl-li to záchvat, nebyl chvilkový, ni náhlý, nýbrž byl vůdci vypočetaný a kořenem jeho bylo herostatství stejně zločinné a tudíž stejně trestuhodné. Přijmutí těch, co se nabažili odštěpení, je možno, ale jen dle stanov, tedy co nových členů, neb nových řádů. Divíme se tomu, že redakce 'Organu' může se přimlouvat o překročování stanov. První povinností Hlavní úřadovny je stanovy šetřit a šetření jich bezohledně vymáhat. Dosud tak činěno a vzorného plnění povinnosti Hlavní úřadovny zneužili nespokojenci k odštěpení se. Kdyby Hlavní úřadovna přisvojila si práva nesetřít stanov, musela by téhož práva přiznat každému řádu a každému členu. Jaké musely by toho být následky? Tisíckrát horší, než jakých mělo odštěpení, neboť zvláštní náhodou od té doby, co západ a Texas se odtrhly, klesla úmrtnost mezi členy Č. S. P. S. k neuvěření. Odštěpením ztratila Jednota as 40 řádů as s 1500 členy. Překročování stanov muselo by mít za následek anarchii a neodvratné zničení jednoty. Proč vlastně měla by Jednota vřhat se do záhuby? Proč nabažili se někteří bývalí bratři následku rozkolu? Sotva proto, že nahlédli své zločinné jednání; spíše protože odštěpení jednoty nezaručují jim takových výhod, jako Č. S. P. S. Ne bratrství, nýbrž sobectví bylo příčinou rebelie a nyní má být jen pláštěm návratu.

"Rozhodnutí je vyraženo úřadovně Nár. hlavního řádu. My tuto projevujeme svůj náhled, což

nám vešl povinnost co časopisu i co členů Č. S. P. S. Velkomyslnot je šlechotnost, ale ne vždy. Poklesek lze prominout, přečin omluvit, zločin ale musí být potrestán pro výstrahu. Nebude-li s kajícími odštěpenci naloženo dle stanov, v krátké, neb delší době, vypuknou nespokojenosti a odtržení znova. To je našim pevným přesvědčením."

Tolik přešle Volnost a předkládáme tyto její výpovědi pro zasmání našim čtenářům. Jak známo, plní Volnost mezi českým časopisectvem na východě úkol bajazzo, tak jako náš nepřekonatelný 'Přítel Lidu' na západě.

Největší hypoteční prodej.

V pondělí minulého týdne odbyval se největší hypoteční prodej jakýž se kdy stal v této zemi a snad na světě vůbec. Kupní částka, kteráž nabídnuta byla, obnášela skoro šedesát milionů dolarů a kupující mimo to převzali ještě dalších dluhů za více než třicet milionů, tak že majetek, o kterýž se jednalo, ceněn byl na více než 90 milionů dolarů.

Jak snad již našim čtenářům známo, jest to majetek Union Pacific dráhy, kterýž po minulých 4 roky byl v rukou úřadních, v rukou správců soudem ustanovených. Žalobníkem v případu tomto byly Spojené Státy a co nikdo před nedávem očekávali se neodvážili, toho docílila vláda presidenta McKinleyho, že majetek prodán byl za cenu takovou, že celá pohledávka Spoj. Států vyplacena bude.

Záležitost Union Pacific dráhy a její vztahů ku vládě jest více méně známa všem čtenářům, však nebude na škodu, jestli stručně některé body celé této záležitosti připomeneme.

Stavba Union Pacific dráhy podniknuta byla během minulé občanské války. Jelikož byl to podnik odvážný, o jehož zdaru mnozí pochybovali, však z různých příčin provedení jeho žádoucným se zdálo a také prospěšnost jeho důkladně se osvědčila, dostalo se mu podpory a povzbuzení ze strany Spojených Států. Podpora ta pozůstávala jednak v tom, že darován byl společnosti podnikatelů velký úděl pozemkový, dvacet čtverečných mil půdy na každou míli dráhy a mimo to zapůjčeny byly společností vládní úpis, kteréž tyto zpeněžily a na které úroky platiti i tytéž po vypršení lhůty zaplatiti se zavázaly. Tato půjčka nebo-li úpis byly zprvu první hypotekou na majetku pacifických dráh, později však kongres od této první hypoteky ustoupil, aby společností mohly vydati úpis vlastní a nabýt prostředků k dohotovení dráh.

Tím stala se pohledávka Spoj. Států druhou hypotekou. Společnost podnikatelů osvědčila se společností švindlů, kteříž všemožnými způsoby podnik ten ku svému osobnímu prospěchu využítkovali, tak že neustále byl na pokraji bankrotu. Konečně též odepřela společnost platiti úroky a Spoj. Státy musily tedy na úpis, kteréž byly ku stavbě zapůjčily, každým rokem úroky vyplácet. Tím zrušovala pohledávka Spoj. Států, avšak nezůstala cena majetku dráh, ba spíše klesala. Když společnost přestala platiti úroky na úpis, jež jim vládou byly zapůjčeny, došlo k žalobě, kterouž měly býti donuceny ku placení úroků. Však soudy rozhodly, že exekuce proti dráhám vydána býti nemůže, pokud nepropadne kapitál, pokud nebudou úpis samy splatny. A tak platily Spoj. Státy stále po dlouhou řadu let úroky na úpis. Rokem loňským počal dluh propadat, počala nadcházeti doba splatnosti úpisů, poskytnutých dráhám

Union Pacific a Kansas Pacific a zadána proto žaloba proti obou těm dráhám, kteréž však nyní po delší dobu byly pod jednou správou. Aby snad nemohlo státi se dohodnutí mezi kapitalisty, když by k prodeji došlo, vyjednal bývalý prezident Cleveland se syndikátem kapitalistů, že tito nabídnou za pohledávku Spoj. Států proti Union Pacific dráze neméně než \$15,000,000. Pohledávka Spoj. Států však obnášela přes \$58,000,000, tak že by národ při tom ztrácel \$13,500,000, když by nedočelilo se nabídky vyšší. S touto nabídkou syndikát nebyl president McKinley spokojen a docílil toho, že nabídnuta byla při veřejné dražbě, minulé pondělí odbyvané, celá částka, již Spojené Státy k pořadování měly a sice:

Dluh za úpis	\$47,236,512
Úroky zaplacené do 30. zář.	30,830,886
Úroky do 2. listopadu	381,530

Celkem.....\$58,448,928

Tato dlužná částka byla při veřejném prodeji, odbyvaném před nákladním nádražím Union Pacific dráhy v Omaze v pondělí min. týdne nabídnuta a za ni celá dráha jak stojí a leží reorganizačnímu syndikátu prodána. Co před nedávem ještě nikdo neodvážil se doufati a očekávati, že totiž Spoj. Státy při tom ničeho neztratí a obdrží nazpět vše, co půjčily, aneb za dráhy zaplatily, to se neočekávaně splnilo, díky obezřetnosti vlády William McKinleyho.

V pondělí minulé potvrdil soud prodej a nepochybně, že v dnech následujících převezme již nová společnost správu. Tím stane se dráha úplně soukromou. Až soud vyhražovaly si Spojené Státy jakous takous dohlídku a měly v ředitelstvu několik členů. To ovšem nyní pomine a trať Union Pacific dráhy z Omahy do Ogden bude vyprostěna též z rukou dohlídky úřadní.

Dráha Kansas Pacific vedoucí z Kansas City do Denver prodána bude příští měsíc a na Central Pacific dojde až někdy na přesrok. Jestliže vláda pochodí tak dobře u obou těchto, jako při prodeji Union Pacific, budeme si moci gratulovati.

LITERATURA.

Knihovny Americké vyšel sešit 2. ročníku 11., obsahující pokračování poutavého společenského románu Haecklenderova "Moderní otroci". Každý, kdož román tento čísti započal, zajisté doznati musí, že poutavějšího a věrnějšího líčení života společenského ve velkých městech ani pomysleti si nemůžeme a proto také každým čtenářem sešit další s dychtivostí očekáván jest. — Předplatné na Knihovnu Americkou obnáší pouze \$1 ročně a ti, kteří ji dosud neodbírají a román tento celý mítí by si přáli, mohou obdržeti i čísla minulá. Objednávky adresujte jednoduše: "Knihovna Americká," Omaha, Neb.

Nové Domácí Kuchařky, vydávané podnikavým nakladatelstvím p. Aug. Geringera v Chicagu za pořadatelství p. P. Beránka, vyšlo č. 6, obsahující dokončení úpravy zelenin, selahu řadu předpisů k přípravě vajec, moučných jídel sladkých příkrmů, sladkých omáček a jemného pečiva. Celkem nalézá se v sešitu tomto 216 různých předpisů a to zajisté jest nejlepším důkladem dokonalosti a úplnosti díla toho. Sešitem příštím bude dílo ukončeno a zajisté že nebude kuchařky, kteráž by užitečné dílo toto sobě neopatřila. Cena sešitu obnáší pouze 22c., i s poštovní zásilkou.

Hospodář vyšel v min. dnech č. 17. roč. 7, s obsahem podobně bohatým a pečlivě vybraným, jak tomu při časopisu tomto již jsme

zvyklými. Již z pouhých nadpisů mánk možno poznati odbornou jich cenu. Také po stránce vyobrazení čistě odborných plátek redakce svou povinností. Obsah tohoto čísla jest následující: Domov v lese. Článek ten jest především vědeckého vyobrazení, zdo- blého titulu stránku. Přečte o dobytek v zimě. Nač máme pamatovati, máme-li stelnou krávu. — Ochrana pro dobytek vepřový v zimě. Krmivo pro koně. Důležitá věc. Bob "soja" co píenina, (s vyobrazením). Něco o lukách a pastvinách. Mechanika a chemie orby. Zrnka. Tuberkulóza dobytka. Orání bez koní (s vyobrazením). Hrnka LeConte a Kieffer. Sladké těsto. Zaslíbená země. Přestování a ošetřování obyčejných zahradních květin. Ochrana ovocných stromů před zajci. Klesnutí ceny kukuřice. Přípravy na zimu. Hospodářské tiskopisy. Chov drůbeže pomocí líhu. Japonské Bantamky (s vyobr.). Klid vše. Továrna na cikorku (s vyobr.). Mimo tyto články obsahuje Hospojnost dopisy, v Hovorně zodpovědění dotazy a Ženskou Besídku. Hospojnost jest časopis svědomitě redigovaný stále na výši doby stojící a se satzonou jdoucí. Toto tvrzení osvědčuje obsah článků, zde uveřejňovaných. Ze skutečně Hospojnost pokračuje s dobou, o tom svědčí články naše o Soje, o Odchovu pomocí líhu a j., kterýmžto předmětům se nyní i od zkušených stanic mnoho pozornosti věnuje. Obsahem takovým nemohou se pochlubiti ani mnohé podobné listy anglické, ač mají poměry oproti nám výhodnější. Předplatné obnáší \$1 ročně a předplatitel má právo na cenné premie. Nuž předplácejte se hojně na Hospodáře, nyní jest hojnost času ku čtení a Hospodář stojí za to, aby byl hojně čten. Jen vzdělaný rolník jest celým a opravdovým mužem!

TRŽNÍ ZPRÁVY.

Chicago, 8. listopadu. Tak jako rychle stoupala plnění koncem minulého měsíce, právě tak rychle klesala o. e. v týdnu minulém. Zejména v polovici týdne klesla ve dvou dnech náhle o pět centů. Příčinou toho jest, že v kraji plněních příliš hojně došlo, jež valně prospěly do rostoucí, z Austrálie došly zprávy, že obilí tam jest velmi nadějně a přívos plnění do všech hlavních trhů jest hojným. Proto jeví se ochablější cena v Evropě i zde. Jarka číslo 2. klesla na 86 až 87. Ozimka červená číslo 2. jest za 94. Smlouvy pro prosinec uzavírají se za 92 1/2, pro květen 90 1/2.

Kukuřice jest ceny klidné a takřka nezměněná. Číslo 2. prodává se za 26 1/2. Smlouvy pro prosinec za 26 1/2 a pro květen 30 centů. Ovos jest ceny povnělnější vyšší. Číslo 2. prodává se na trati za 20 centů, bílý 22 1/2 až 24c. Žito trvá na ceně dřívější, číslo 2. 47 1/2. Ječmen jest též asi v ceně nezměněné, za 22 až 23 dle jakosti.

Luštěniny jest ceny pevné, \$1.00 až 1.08. Dobytek hovízí jest ceny spíše ochablější. Pěkní krmení volí prodávají se po \$1.60 až 5.25, obyčejní po \$1.85 až 1.55, volí k řezu \$2.90 až 4.50, krávy a jalovice \$2.00 až 4.50.

Vepřový dobytek se vlně v ceně zlepšil. Těžší prodává se po \$3.50 až 3.85 a lehký, pěkný až nejlepší \$3.50 až \$3.85. Vepřové polní jsou dřívější, čerstvé jsou nyní již za 15 centů.

Máso sotrává v ceně nezměněné, obyčejné nakládání 10 až 11, pěkné domácí stědí 14 až 17, z másoven 21 až 23 c.

Dráček prodává se 162 v cenách dřívějších: slepice 8 1/2 c., kohouti 9 1/2 c., j. r. kuřata c. kachny 60 1/2, krocani 80 1/2.

Brambory domácí jsou za 40 c. až 55 c. Kůže jsou beze změny: sýrové 60 1/2 c., solené 7 1/2 až 8 1/2, sušené 90 1/2, tečecí 60 1/2 c.

St. Louis, 25. Hjna.

Plnění jest ceny ochablější a nižší. Číslo 2. červená prodává se za 90 1/2 až 97 1/2, pro prosinec 97 1/2, pro květen 90 1/2 až 93 1/2. Číslo 2. tvrdá jest za 80 1/2 až 81.